

Török Gábor eleméz - Amikor a politikus beszél

2014 március 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Többször megírtam már itt a blogon is, hogy mennyire értelmetlennek gondolom a politikusi beszédek megszokott értelmezését. Unalomig ismételt kérdések (kiket szólított meg? sikeresen tematizált? tudott-e mobilizálni?)

, amelyekre tapasztalataim szerint csak azok tudnak magabiztosan válaszolni, akiknek akkor is ugyanez lenne a véleményük, ha a szónok amúgy el sem mondta volna a beszédét. Valahogy soha nincs meglepetés: az egyik oldal véleményvezéreinek mindig tetszik, a másik oldal mindig fanyalog.

Sajnos nincs igazán jó elemzési módszerünk a politikusi beszédek értelmezéséhez. Ami van, az vagy nem elemzési, vagy szinte teljesen érdektelen. Nehezen tarthatjuk elemzésnek azt, ha magukat elemzésnek nevező beszélő fejek az adott párt politikai érdekeinek megfelelően próbálják meg keretezni a szónoklatot – ez [nem elemzés, hanem politika](#), még akkor is, ha az elemzés nyelvét használja. Más a probléma a tisztán értékmentes megközelítésekkel: magam is próbálkoztam korábban ilyenekkel, mondjuk a szóhasználat vizsgálatával, de be kellett látnom, hogy ennek nagyon csekély az értelme és még kevesebb a haszna.

De akkor mi marad? Talán meglepő lesz, hogy ezt mondom, de az egyik lehetséges út a szubjektív értelmezés. Mindazok, akik nincsenek rajta – sem közvetlenül, sem közvetetten – egyik vagy másik párt fizetési listáján, vagy ha rajta is vannak, képesek önállóan gondolkodni és nyilvánosan megszólalni, számomra hitelesen nyilatkozhatnak arról, hogy nekik tetszett vagy nem tetszett a szónoklat. Ilyenkor akár az is érdekes lehet, hogy az adott szereplő korábbi beszédeivel összehasonlítva mit gondolnak arról, amit hallottak. Még olyasmit is lehet mondani, amit az elkötelezett elemzők - akik számára az egyik oldalon csak jó és jobb, a másikon csak rossz és rosszabb létezik - szinte soha nem szoktak: ez volt a politikus legjobb/legrosszabb/legérdekesebb/legunalmasabb beszéde.

A másik út közelebb áll már ahhoz, amit az elemzésről gondolok, de sajnos ez is elég rögzös. Miután egy beszédet?l nehezen várható direkt hatás (megszólította, mobilizált), az ilyen típusú íróasztal melletti okoskodás – kutatás nélkül – nem csupán ködszurkálás, hanem egyenesen kontárság. Jobb ötlet a beszélő feltételezett szándékának a vizsgálata, mert bár sajnos hasonlít a kremlinológiára, ebben lehet némi reveláció: arról szólni, hogy mi lehetett a szónok elképzelése, s vajon ez illeszkedik-e a párt stratégiájába.

Bocsánat, hogy ilyen hosszan vezettem be azt a rövid értékelést, amelyet Orbán Viktor mai évértékelő beszédéről írok, de talán így valamivel érthetőbb lesz annak, aki szeretné megérteni a mondandómat. A szubjektív véleményem ugyanis az, hogy Orbán Viktor mai beszéde a korábbi évértékelői közül a leggyengébb volt. Kiüresedett, gondolatszegény, meglepően rövid felolvasás volt, amelyben az érthetetlen politikai tartalom szinte csak összekötő elemet jelentett a feltűnően sok anekdota és közmondás között. S bár az évértékelők nem mindegyike volt remekmű korábban sem – néhány viszont kifejezetten az volt -, de azt biztos állíthatom, hogy minden korábbi eladása érdekesebb, meggyőzőbb, tartalmasabb és leginkább emlékezetesebb, idézhetőbb volt.

A lényeg azonban nem a beszéd minősége, hanem a politikai haszna. Botcsinálta kremlinológusként nem tartom lehetetlennek, hogy abban a helyzetben, amelyben a Fidesz van, ez egy kifejezetten adekvát szónoklat volt. Mi is a kormánypárt első számú érdeke 50 nappal a választás előtt, ha valóban olyan jelentős nyelvet vezet, ahogy a közvélemény-kutatások ezt mutatják? Egyrészt a saját szavazóinak mobilizálása, másrészt a kampányhangulat hirtelensége, minimalizálása. A mobilizáció alapvetően nem egy beszéd feladata, sokkal inkább szervezés és erőforrás kérdése. Orbán Viktor persze mondhatott volna sokkal ütősebb, nagyobb figyelmet keltő beszédet, de – miként ez látható – ez a mai performance is meglehetősen tetszett azoknak, akik eleve szimpatizálnak a kormánnyal: ha nem is járult hozzá a saját szavazói mobilizációjához, azt biztosan nem veszélyeztette. Ugyanakkor egy igazán emlékeztető, sok vitát kiváltó, napokig a címlapokon szereplő, sokakat bevonó, megérintő (akár így, akár úgy) beszéd egyértelműen segíthette volna a kampányhangulat erősödését, esetleg lehetőséget adott volna az ellenzéknek arra, hogy belekapaszkodjon, érdemben támadja, széles körben vitassa. Ahogy a Fidesz számára az egyes lépéseiből kirajzolódó kampánystratégia alapján az lenne a legjobb, ha szinte észrevétlenül múlna el a kampány, könnyen lehet, hogy ugyanezt gondolták a szöveg írói a mai szónoklatról is.

Természetesen fogalmam sincs, hogy Orbán Viktor miért mondott ma ilyen beszédet. Lehet, hogy nem jutott elég idő az előkészítésre, lehet, hogy csak így sikerült, de az is lehet, hogy szándékosan akart - a kormánypárt kampánystratégiájába illeszkedően - biztonsági játékot játszani. Azt sem tudom, hogy helyes-e ez a stratégia, ez majd április 6-án kiderül, de amit ma tudunk a politikai helyzetről és a Fidesz által eddig követett stratégiáról, azok alapján egy alapvetően rossz beszéd nem tűnik annyira rossz választásnak.

x x x

Utóirat: Nagy szeretettel várom azokat a hozzászólásokat, amelyekben úgy fordítják le ezt a bejegyzést, hogy szerintem Orbán Viktor még akkor is jó, amikor rossz... Ajánlom figyelmükbe a 2006-os miniszterelnök-jelölti vitát, ahol a mostani kormányfő – akár stratégiai megfontolásból, akár más okból – puhán, gyengén, konfliktuskerülően lépett fel. A vita utáni kutatások és később maga a választás is azt bizonyították, hogy rosszul szerepelt. Vagy azért, mert alapvetően tévedés volt a stratégia, amihez amúgy jól alkalmazkodott, vagy azért, mert egyszerően hibázott. A politika bonyolult játék, de persze ezt nem kell tudniuk azoknak, akik csak ítélni és címkézni szeretnének.

www.torokgaborelemez.blog.hu - A Flag Polgári Magazin partnere

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

